

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Зэфэхьысыжъхэм уагъэрэзэнэу щыт

Тигъэзет кызырэхиутыгъагъэу, Урысые Федерацием и Уплъэкълъытэкълэ палатэ, УФ-м иуплъэкълъытэкълэ органхэм я Ассоциацие я Тхьаматэу Сергей Степаши-ныр зипэщэ куп Адыгеим щылагъ.

УФ-м и Уплъэкълъытэкълэ палатэ тикъэралыгъо исубъ-ектхэм ащызэхыщэгъэ уплъэкълунхэм зэфэхьысыжъхэм, кризисым пэшлуклогъэным пачагъэзэ-фэгъэ программэр Адыгеим зэрэщэгъэцаклэрэм, Шъачэ щыкълэ Олимпиадэм ипэгъокълэу къушъхъэ-лыжэ спортым зыщыфагъэхъазырыщт базэ республикэм щы-шыгъэным, нэмыкълэ офыгъохэм и бгъуитлур атегушылагъ.

Мыщ фэгъэхьыгъэ зэхэсы-гъоу зэхашагъэм пэублэ псалгъэ Тхьакълушынэ Аслъан къыщи-шызэ, непэрэ мафэхэм яхуэлэу офхэм язытет, мы аужырэ ильэ-сищым экономикэм хэхъоны-гъэу ышлыгъэхэм, нэмыкълэ лъэ-ныкъохэм икълэу къащыуцугъ. Уплъэкълъытэкълэ палатэм зэ-хищэгъэ уплъэкълунхэм кызырэ-гъэлъэгъуагъэмкълэ, федеральнэ гупчэм къытлупщыгъэ ахьшэр зыщыкълэгъэм республикэм щы-

пэлуагъэхьагъ, финанс законо-дательствэр зыкълэ укыуагъэ ху-гъэп. Мы офыр шапхъэхэм ади-штэу тапэклэ гъэцэкълэгъэным аналэ зэрэтырагъэтэщтыр рес-публикэм ипашэ кылуагъ.

Президентым анахъэу ыналэ зытыридзэгъэ лъэныкъохэм шыуащытэгъэгъуазэ.

Кризисым пэшлуклогъэным пачагъэзэ-фэгъэ программэр 2009-рэ ильэсым республи-кэмкълэ штаб, зэкълэ муниципаль-нэ образованиехэм кризисым

пэшлуклогъэ комиссиехэу оф ащызышлэхэрэр зэхашагъэх. Зэ-фэхьысыжъхэм анахъэу шъхьалэу къахэбгъэщын плъэкълыщтыр социальнэ мэхъанэ зилэ програм-мэхэм ащыш зы кызырэзэте-мыуцауагъэр ыкълэ офшлэпэлэ зымылэхэм япчъагъэ нахъ макълэ зэрэхъугъэр арых.

Федеральнэ лэпылэгъу зэра-тыщт предприятиехэм яспискэу зэхэгъэуцауагъэм зэфэхьыгъэ акционер обществэу «Картонта-ра» ыкълэ зэлухыгъэ акционер об-ществэу «Мыекъопэ редукто-рышлэ заводыр» зыфилэхэрэр хэфагъэх. Джащ фэдэу ООО «Дондуковскэ комбикормышлэ заводыр» мы спискэм хэгъэхъэ-гъэным фэгъэхьыгъэ предложе-ние федеральнэ гупчэм фыра-гъэхьыгъэ. Пэрытныгъэ зылыгъэ предприятие 19-у республикэм итхэм офхэм язытет тхьамафэ къэс зэфэхьысыжы.

(Икълэх я 2-рэ н. ит).

Экономикэмкълэ ишлуагъэ къэкълэщт

Урысые Федерацием и Лъытэкълэ палатэ и Тхьаматэу Сергей Степашиныр зыхэлэ-жэгъэ зыкълэу тыгъуасэ шылагъэм ыуж ащ ти Президентэу Тхьакълушынэ Аслъан илгъусэу къушъхъэм кълуагъэх олимпий-скэ базэхэу тренировкэхэр зыщыкълэщтхэр Адыгеим шыгъэпсыгъэнымкълэ гугъаплэу ыкълэ амалэу шылэхэр зыфэдэхэр зэхаша-хэм пачагъэзэ-фэгъэ программэр 2009-рэ ильэсым рес-публикэм ипашэ кылуагъ.

АР-м и Премьер-министрэ Сергей Сте-пашиным къыфилотагъ чыплэу зыдэгъэ-зэгъэхэм елгытыгъэмэ, гъэхъунэ Плъы-

жыым нахъи Лэгъо-Накъэ нахъ шлогъэ гъэ-нэфагъэхэр зэрилэхэр: бэдзэогъуми шы-шъхъэлуми ащ икълэушъхъэтххэм осыр ателъ, спортсменхэм зышагъэхъазыры-нымкълэ амал гъэнафагъэхэр ащ къетых. Советскэ Союзым ихъшыпыкълэ лыжнэ командэ дунаим ичемпионатхэм мы чы-плэм зызырашигъэхъазырыщтыгъэми ар къеушыхъаты. Республикэм ихъакълэу кы-зырэхигъэщыгъэмкълэ, олимпийскэ джэгун-хэр зыщыкълэщт чыплэм Адыгеир зэрэпэ-благъэр, чылопс-климатическэ амал гъэ-шлэгъонхэр зэрилэхэр, ю хэлэп, кызыфэ-гъэфедэгъэхъагъэ фае тренировкэ зыша-шыщт базэхэр мыщ шыгъэпсыгъэным пачагъэзэ-фэгъэ программэр 2009-рэ ильэсым рес-публикэм ипашэ кылуагъ.

— Непэ Адыгеим икълэлэ шъхьалэу шы-кълэу зэлукълэу къышалоу пэтэури слъэ-гъуэгъэ. Амалэу илэхэмкълэ Адыгеир адрэ

чыплэхэм кызырэахъышэр нафэ къысфэ-хъугъ, чылопсыр умыгъэшлэгъон умылэ-кълэу дахэ, социальнэ-экономикэ ыкълэ политикэ лъэныкъомкълэ зыпкъытыныгъэр къыхъэщы. Республикэм тренировкэхэр зышашыщт базэхэр зызэхъэгъэхъанхэр — ар зэшлэпхын плъэкълыщт проектэу щыт, ау ащ оф дэшлэгъэн фае. Турист-рекре-ационнэ комплексым республикэм хэхъо-ныгъэ щышлынымкълэ игъоу слъэгъухэрэр УФ-м и Правительствэ и Тхьаматэу Вла-димир Путиным лъызгъэлэсыщтых ахэм ахэплъэным пачагъэзэ-фэгъэ программэр 2009-рэ ильэсым рес-публикэм ипашэ кылуагъ.

Ащ зэрилэгъэтэрэмкълэ, чылопс чыплэхэу къагъэгъунэхэрэм лъэпсэнчъэу ахагъэхъэ-гъэ чыгъухэм япхыгъэ офыгъэри зэшлэ-хыгъэн фае. Сергей Степашиным а офы-

гъом изэшлэхын зэрэклогъэр ежъ ышъхъэ-кълэ ыуплъэкълэщт.

УФ-м и Лъытэкълэ палатэ и Тхьаматэу ащ дакълэу зэрэхигъэунэфыкълэгъэмкълэ, физи-ческэ культурэмкълэ ыкълэ спортымкълэ, я ХХП-рэ кълэмфэ Олимпийскэ джэгунхэм ыкълэ я ХП-рэ кълэмфэ Паралимпийскэ джэгунхэм язэхъэнкълэ УФ-м и Прези-дент дэжъ шылэ Советым изэхэсыгъо гъэ-тхэпэм ыкълэхэм адэжъ шылэщт. Олимпи-адэу Ванкувер шылагъэм Урысыем ихъ-шыпыкълэу командэ хэукононыгъэу ши-шлыгъэхэм ащ шахэплъэщтых. Сергей Степашиным кызырэкигъэтхыгъэмкълэ, а Советым ежыри хэтэу зэрэщытым къыпкъырыкълэу, Шъачэ щыкълэ Олим-пиадэм изыфэгъэхъазырын Адыгеим ама-лэу илэхэр шагъэфедэнхэ зэралэкълэ-щтым фэгъэхьыгъэу хэгъэгум иапшъэрэ пащэхэм еплъыкълэу илэ алгыгъэлэсыщт.

Адыгэ Республикэм и Президент
ипресс-кълуыкълэ

Къыкълырагъэчы хъуцтэп

Наркотикхэм апэшлуклогъэнымкълэ комиссиеу АР-м щызэхашагъэм тыгъуасэ зэхэсыгъоу илагъэм тхьаматэагъор щызэрихъагъ АР-м и Президентэу Тхьакълушынэ Аслъан. Ащ хэлэжъагъ Урысыем и ФСКН Краснодар краимкълэ и Регион гъэлорышлэпэлэ ипашэ игуадзэу Андрей Ведерниковыр.

Наркотикхэр зэрагъэфедэ-хэрэм ыкълэ хэбзэнчъэу зэрагъэ-зеклогъэрэм пэшлуклогъэным фэшлэ, зэхыгъэхэу офтхьабзэ-хэр зэрэзэрахъэщтхэм фэгъэ-хыгъэ республикэ програм-мэу 2009 — 2010-рэ ильэсхэм ателгытагъэр гъэцэклагъэ зэрэ-хъурэм апэу тегушылагъэх. АР-м псауныгъэм икълэушъхъэм-кълэ и Министерствэ мы лъэны-къомкълэ блэкълэу ильэсым зэ-шлуихыгъэхэм афэгъэхьыгъэ доклад къышлыгъ ащ ипашэу Натхъо Разыет. Ащ кызыри-луагъэмкълэ, программэм кы-дилгытэхэрэм ягъэцэкълэ пэ-луагъэхъанэу бюджетым ша-гъэнафэгъэгъэ сомэ миллиони 3-м щыщэу сомэ миллиони 2,142-р мы отраслэр ары зы-фагъэкълуагъэр. Ар зыпэлэуагъэ-хъагъэхэм министрэр игъэкълэ-тыгъэу къатегушылагъ. Гушы-лэм пачагъэ, зы миллионрэ мин 259-кълэ Адыгэ наркологиескэ диспансерым пачагъэ оборудова-ние къащэфыгъ, сомэ мин 831-м ехъур наркотикхэм апышагъэ хуыгъэхэм зэрэлэзэщтхэу илэ-гъухэм апалауагъэхъагъ.

Нэужым АР-м шлэныгъэмрэ гъэсэнныгъэмрэкълэ иминистрэу Беданыкълэ Рэмзан зипэщэ ми-нистерствэм фэгъэзэгъэу про-граммэм кыдилгытэхэрэм ягъэцэкълэу оф зэрэдашлагъэм къытегушылагъ. Джащ фэдэу культурэмкълэ Министерствэм офтхьабзэу зэшлуихыгъэхэм афэгъэхьыгъэ доклад къышлыгъ ащ ипашэу Чымышъо Гъазый, лъэпкъ офхэмкълэ, лэпкъ кы-ралхэм ащыпсэурэ тилэпкъэ-

гъухэм адырлэу зэхыныгъэ-хэмкълэ ыкълэ кыбар жъугъэм иамалхэмкълэ Комитетым ипа-щэу Жакълэмыкълэ Вячеслав республикэ СМИ-хэм нарко-тикхэм апэшлуклогъэу къатхыгъэ-хэм ыкълэ къагъэлэгъуагъэхэм ащигъэгъэзэгъэх.

Жакълэмыкълэ Вячеслав идо-клад ыуж Андрей Ведернико-вым гушылэр зештэм, Къыб-лэ Федеральнэ шъолгырым щылэ гъэлорышлэпэлэхэм офэу ашлагъэр зыщызэфэхьысы-жыгъэ зэхэсыгъом Адыгеим и СМИ-хэм наркоманием, ешъоным япхыгъэ офыгъохэр чанэу кызырэахъышэр ыкълэ кызырагъэлэгъорэр кызырэ-щышагъэщыгъэр кылуагъ, Ко-митетым ипашэ, зэкълэ журна-листэу ар зыгъэцэклагъэхэми «тхьашыуегъэлэсэу» къарилуагъ.

Нэужым Теуцожь район ад-министрацием ипашэ игуадзэу Хъакълэмыкълэ Азаматрэ Шэу-джэн район администрацием ипашэу Хъуажь Налбыйрэ му-ниципальнэ образованиеу зыпа-щэхэм наркотикхэм апэшлуклогъэр офтхьабзэу ащызэшлуа-хыхэрэм къатегушылагъэх.

Зэхэсыгъом икълэушъхъэм АР-м и Президент пэтэури кызырэфы-хысыжыгъэ, офхэр нахышлу зэрэхъуэгъэхэр пчъагъэхэм кы-зырэахъышъагъэр кыыхыгъэ-щыгъ, ау ащ кышымыуцун-хэу, джыри нахышлу зэрэхъу-щтым фэбзэнхэу къарилуагъ, тапэклэ аналэ зытырагъэтын фаехэр кыгъэнафагъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

Зэфэхьысыжьхэм уагъэрэзэнэу щыт

(Апэрэ нэклуб. кыщечжъ).

Промышленнэ предприятие 14-мэ аштэгъэ чыфэхэм (кредитхэм) япроцент ставкэхэр субсидировать шыгъэным пае сомэ миллиони 10,5-рз илъэсым кыкълоч афатлупщыгъ. Джащ фэдэу мэкъумэщ хьызмэтым Иоф щызышлэхэрэм ателъ кредитхэм япроцентхэр апщыныжбын амал ялэным фэшл 2009-рз илъэсым сомэ миллион 336-м ехъу алэклагъэхьагъ.

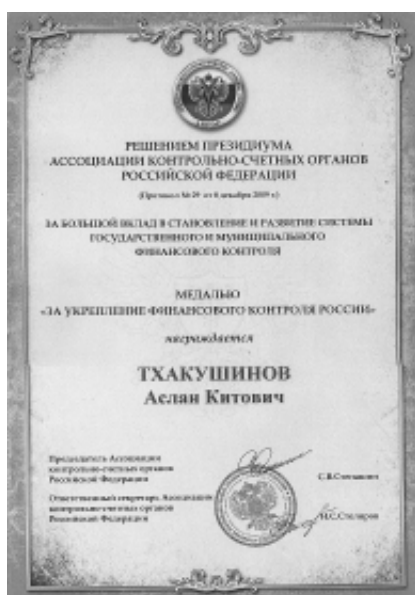
Кризисым пэшлуклогъэным пае зэхашэгъэ республикэ штабын анахъу ыналэ зытыригъэтыр лъэныкъохэм ащыщ бизнес цыкълумрэ гурытымрэ хэ-хьоныгъэхэр ягъэшлэгъэныр. Мы лъэныкъомкIэ Иофгыоу къэуцухэрэр зэшлохыгъэнхэм фэшл 2009 — 2011-рз илъэсхэм ателытгъэ республикэ программэ аштагъ. БлэкIыгъэ илъэсым ащ игъэцкIэн сомэ миллион 238,7-рз пэгуагъэхьагъ, сомэ миллион 60-р республикэ бюджетым кыхахыгъ. Ащ кыдыхэлъытагъэу предпринимательствэ цыкълум ыкIи гурытым ясубъект 420-мэ финанс Iэпылэгъу арагъэгъотыгъ. Зигугъу кьэтшлэгъэ про-

граммэм ишлуагъэкIэ нэбгырэ минищым ехъумэ Иофшлэплэ чыплэхэр ялэхэ хьугъэ.

Кризисым иапэрэ мазэхэм Иофшлэплэ зимылэхэм япчъагъэ проценти 4,4-рз хьуштыгъэмэ, джырэ лъэхъан ар проценти 2,5-м нэсэу республикэм кышцелыхыгъ.

Инвестициехэм алъэныкъокIэ Адыгеим хэхьоныгъэшлэхэр зеришлэгъэхэр АР-м и Президент ипсалъэ кышцыхигъэщыгъ. Мы аужырэ илъэсищым республикэм иэкономикэ сомэ миллиард 37-м ехъу инвестициеу кыхалхьагъ, тапэки а Иофшлэныр лъагъэкIотэн ягъхэлъ. Непэ Адыгеим иэкономикэ мылкъу кыхэслъхьащт зылорэ бизнесменхэм эжкIэми сьд фэдэрэ лъэныкъокIи Iэпылэгъу афэхъунхэм зэрэфэхьа-зырхэр А.Тхьаклушынэм кы-луагъ.

АР-м и Правительство Иоф зышлэрэ илъэсищыр зэфэхьысыжьымэ, а уахъгэм кыкълочI кьадэхъугъэм уигъэрэзэнэу зэрэщытыр, ау джыри зэшлохыгъэн фаеу шылэр зэрэмымакIэр кыдалытгъэ, ыпэкIэ зэрэлъы-кIотэщтхэр республикэм ипа-

щэ кIэух зэфэхьысыжьэу кыш-шыгъ.

Кризисым пэшлуклорэ про-граммэу Адыгеим шаштагъэр дэгъоу гъэцкIагъэ зэрэхъугъэр нэужым гушцылэ зыштэгъэ Серге-ей Степашиным кылуагъ. Джащ фэдэу УФ-м и Прези-дентэу Дмитрий Медведевым ышлэгъэ унашъом диштэу бюджет ахъщэр субъектхэм

зэрагъэфедэрэм пытагъэ хэлъэу зэрэлъыплэхэрэм игугъу кыш-шыгъ. БлэкIыгъэ илъэсым аудиторхэм тикъэралыгъо ире-гион 28-рз ауплэкIугъ. Уплэ-кIу-лътэжкIо палатэм республикэм щызэхичгъэ Иофхьа-бзэхэм зэфэхьысыжьэу фэхъу-гъэхэм узыгъэгумэкIын хэу-кьоныгъэ кызырахимыгъэщы-гъэр игуапэу кыкIигъэтхьыгъ.

Зэхэсыгъом икIэухым «За укрепление финансового конт-роля» зыфилорэ медалэу Тхьа-клушынэ Аслъан кыфагъэ-шъошагъэмрэ ар къэзыушы-хьагырэ тхылъымрэ УплэкIу-лътэжкIо палатэм ипашэ кы-ритыжыгъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.
Сурэтыр А. Гусевым тыри-хыгъ.

Теклоныгъэм и Мафэ ипэгъокIэу

Хэгъэгу зеошхом Теклоныгъэр кызышцыхыгъэм ия 65-рз илъэс ипэгъокIэу мэ-лылфэгъум и 1-м кышцегъэжъагъэу «Теклоныгъэр кыдызыхыгъэхэр» зыфилорэ патриотическэ Иофхьабзэр Адыгеим щырагъэжъэщт. Джащ фэдэу мэфэкIым епхыгъэу АР-м туризмэкIэ изаслуженнэ Иофшлэу, спорт туризмэм имастерэу, шьолъыр зэфэхьафхэм ащызлэгъашлэрэ Максим Богатыревыр ду-наим икьушхъэ анахь лъагъэу Эверестым дэкIоещт.

Иофхьабзэхэр зэрэзэх-ащэтым фэгъэхьыгъагъ АР-м лъэпкI ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащып-сэурэ тилъэпкъэгъухэм адырIэ эпхыныгъэхэм-кIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет зэхичгъэ пресс-конфе-ренциер.

Комитетым ипашэу ЖакIэмыкIо Вячеслав Теклоныгъэм и Мафэу къэблагъэрэм зерифэ-шъуашэу пэгъокIыгъэн зэ-рэфар кыхыгъэщыгъэ, а лъэныкъомкIэ непэ Иофэу ашлэрэм кIэкIэу кышц-уцугъ. Бульварэу «Текло-ныгъэ» ыкIи «ДзэкIоллым ипсынэкIэчъ» зыфилорэ

саугъэтхэм адэжъ мэфэ-кIым фэгъэхьыгъэ бан-нерхэмрэ Хэгъэгу зео-шхом иветеранхэм ясу-

рэтхэмрэ зэрапальэщтхэм, нэмыкI Иофхьабзэу ра-гъэкIокIыштхэм ягугъу кышшыгъ.

Адыгэ Республикэм ыкIи Теклоныгъэм ябы-ракъхэу (копиер) Эверест илъэгъэпIэ анахь иным ща-гъэуцущтхэр ЖакIэмыкIо Вячеслав торжественнэу Максим Богатыревым ритыгъэх. Агъэнэфэгъэ чыплэм дунэ экспедици-ем хэтхэр жьоныгъуакIэм и 9-м нэсынхэу ыкIи Тек-лоныгъэм и Мафэ ащ цыхагъэунафыкIынэу ары зэрегушпсэхэрэр. Къэлогъэн фае, США-м, Ирландиэм, Украинэм, нэмыкI къэралыгъохэм къарыкIышт спортсмен-хэр Иофхьабзэм зэрэхэлэ-жъэщтхэр. Тиспортсмен цIэрыло мыщ зызэрэфи-гъэхьазырэм, ащ пшэ-рылгъэу зыфигъэуцужьы-хэрэм, нэмыкI лъэны-къохэм япхыгъэ упчIэхэр журналистхэм ратыгъ, игъэкIотыгъэ джэуапхэри М.Богатыревым къари-тыжыгъ.

(Тикорр.).

Сурэтхэр Iэшьынэ Ас-лъан къытырихыгъэх.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иятIокIитIурэ хы-рэ зэхэсыгъо 2010-рз илъэсым гъэтхэпэм и 24-м шыIэшт.

Зэхэсыгъом Иофгыо-хэу зыщатегушыIэшт-хэм мы кыкIэлъыкIо-хэрэр ахагъэхьагъэх: ятIонэрэу мы законопро-ектхэм ахэплъэгъэныр: «Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыгум епхы-гъэ эфышцытыкIэхэм ягъэзекIон ехьыллагъ», зыфилорэм ия 15-рз ста-тья кIуачIэ имылэжъэу лътэгъэныр», «Адыгэ Республикэм икъэралы-гъо органхэм Иофэу ашлэрэм фэгъэхьыгъэ къэбарыр алъыIэсы-нымкIэ правэм епхыгъэ зэфышцытыкIэ зырызхэм ягъэтэрэзын ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Респу-бликэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ехьы-лагъ» зыфилорэм зэхьо-

кIыныгъэхэр фэшлэгъэн-хэр; апэрэу законопро-ектхэм ахэплъэгъэныр: Адыгэ Республикэм и За-конхэу «Адыгэ Республи-кэм 2010-рз илъэсымкIэ ыкIи 2011-рз, 2012-рз план чэзыухэмкIэ ирес-публикэ бюджет ехьы-лагъ», «Адыгэ Респу-бликэм бюджет Иофыр зэрэщызэхэщагъэм ехьы-лагъ», «Адыгэ Респу-бликэм къэралыгъо граж-дан къулыкъур гъэцкIагъэ зэрэщыхэрэм ехьыллагъ», «Былымхъуным лъэпкъы-шлухэм якъыхэхын Иоф зэрэщызэшлуахырэм ехьыллагъ», «Чыплэ зы-гъэорышлэжыным ехьы-лагъ», «Адыгэ Респу-бликэм къэралыгъо мылкъум епхыгъэ Иофхэр зэрэща-гъэзекIохэрэм фэгъэ-хыгъ», «Цыфхэм соци-альнэ лъэныкъомкIэ яфэ-ло-фашлэхэр гъэцкIэгъэн-хэм ехьыллагъ», «КIэлэ-цыкIу ибэхэм ыкIи ны-тыхэм анаIэ зытемыты-

жъэу къэнагъэхэм соци-альнэ Iэпылэгъу ятыгъэ-нымкIэ гарантии тедзэ-хэу шыIэхэр гъэцкIа-гъэ зэрэхъухэрэм фэ-гъэхьыгъ», «Адыгэ Рес-публикэм шыпсэурэ цыфхэм ипотекем ылъэ-ныкъокIэ къэралыгъо социальнэ Iэпылэгъу ятыгъэным ехьыллагъ», «Адыгэ Республикэм анахь лъэшэу кышау-хъумэрэ чылопс чыплэ-хэр зеришцIагъэм тетэу къэгъэгъунэгъэнхэм пае Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ иор-ганхэм яполномочиехэр гъэцкIэгъэнхэм фэгъэ-хыгъ» зыфилорэм зэ-хьокIыныгъэхэр афэшлэ-гъэнхэр ыкIи нэмыкI Иофгыохэр.

Сессием иИофшIэн Жуковскэм иурам тет унэу N 22-м зэхэсыгъо-хэр зыщыкIохэрэ Залы-шхоу хэтым сыхьатыр 11.00-м щиублэщт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий ИВАНОВ

Ныбджэгъу лъаплэхэр!

къагъэкIэракIэщтыгъэ, ини, цыкIуи зыхэлэжъэрэ джэгущокIэ аухыжы-щтыгъэ.

Мы шэн-хэбзэ дахэр къэIэтыжыгъэным, зыпкъ игъэуцожьыгъэным яшгыпкъэу Иоф дашIэ Адыгэ Республикэм куль-турэмкIэ и Министерствэ-рэ Лъэпкъ культурэм и Гупчэрэ. Адыгеим икъэ-лэ шхьалэу Мыекъуапэ мыгъэ щызэхашэрэ мэфэ-кIым хэлэжъэщтых орэ-дылохэр, оредыло ыкIи

къэшъокIо купхэр. Адыгэ джэгум щызэнэкъокъу-щтых къэшъуакIохэр, анахь пшээшъэ дахэр кы-шыхахыщт, зэрэшэнэу адыгэ шхынхэр къекIо-лагъэхэм апагъохыщт.

МэфэкIыр гъэтхэпэм и 21-м, сыхьатыр 18-м АР-м и Лъэпкъ музей ыпашъхъэ щырагъэ-жъэщт.

Жъи, кIи сыхэлэжъэн, снадыгъ хабзэ згъэкIоды-нэп зылорэ пстэури шъу-кьэтэгъэблагъэ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр гухэкIышхо щыхъоу фэ-тхьаусыхэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу, ОАО-у «Дондуковскэ элеваторыр» зыфилорэм игенеральнэ директорэу БолэкIо Мыхьамэт Адамэ ыкIом ыш ипшъашъэ зэрэщымылэжыым фэшл.

(Къызыкълъыкlorэр
гъэтхәпэм и 17-м
къыдэкIыгъэ номерым ит).

«Е си Тхьэ закъу, е си Тхьэ закъу... — ымакъэ къымыкIэу Iупчъапчъэзэ, ымышIэрэ кIэлэ хымэм ыл фэузэу мэгъы. Гъэ-шIэгъоны, — егупшысэщтыгъ ар, — гуцэфэ лые зыфишIыгъэу, ыгу джэнджэш къызфи-хъагъэр джы къыкыоуцагъ, гукIэгъу къыфишIэу ыIапэ къыфишIэгъэ...» Купыр къеззэрэфэкIыштыгъ. Зулхаджэ пы-тэу ылакхэм зэрәтәтәмкIи, Iэж-лэжъэу, сакъэу зыкыызэ-риухъумэжырэмкIи къулай-ныгъэ зэрәхәтыр, гъэрет дэгъу зэриIэр къапшIэщтыгъ.

Нэутхэу ащыщ горэ къызы-кIэрэхъэм, ащ ыжәпкыу шIоу зыагъэр енгъуагъэ зериутыгъ-кIэ, къэупэрази, гырэу къызэ-хәфагъ. Игъусэхэр хъугъэм нахъ къыгъэгубжыгъэхэу Зулхаджэ къыжәхәлвәдәхи шъхәе, къа-дәхъугъэ шыIэп, зыр, ыбгәпэ етхъожыи зәхәтIысхәагъ, ящ-нэрэм ар зельгъум шъхәчъэ-псачъэу кIиIэжыгъ.

Зулхаджэ пшъашъэр къы-зырешъэжъыкым еупчIыгъ:

— А пшъашъ, сыда пцIэр?

— Марианна.

— ЦIэ дах... Сэ Зулхаджэ къыззәсәджәхэрэр.

— СилъэпкыкIэ сыболгарк, сянэ-сәтәхэр мыщ бәшIагъэу шәпсәух. Сэ дәпIэ фабрикэм Iоф шысәшIэ, гужъуагъэу Iоф-шIәныр тәухышъ, узакъоу гъогу укыитехажынкIэ шы-нагъо...

Джауштәу зэрәгъэгущыIэ-хэзэ, такыкIэ зауIэ нахыбәрэ къэмыкIуагъэхэу нәикI-луикIэу кIэлэ купыр джыри къашъхә-рылвәдагъ. Гъогубгъум Iут унэм ишагу хъэу дәлхәэр пшъэ-хъухэр зәпаутынкхэм фәдхәу, ябгәу къилыгъэхэу мәIәтхә-лвәтхәох. IэпыIэгъу къафәхъун гори зэрәшымыIэм Марианнэ ыгу къыгъәкIодыгъэу, штагъэу зеплхыгъ. «Зыгорэм еджэгъән фае» — зәриложьи, хъэу зы-зымышIэжырэр къылвәбанә-ми, пчъэм теозэ, унэм исхәм яджәщтыгъ: — сышъолвәIу, мардж, псынкIэу пчъэр къы-лушъух!»

— Хәт ар? — штагъэу бзы-лфыгъэ макъэ унэм къы-щыупчIагъ. Ащ ыуж бә те-мышIәу шагу остыгъэр къы-хагъани, лIырә шъузырә Iәп-цIэ-лвәпцIәхэу унэм къыкIы-гъэх.

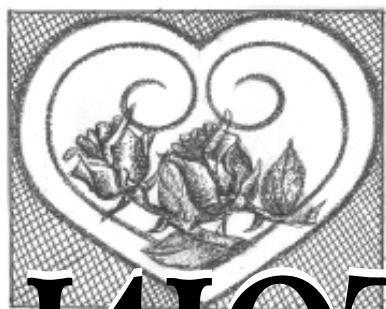
— Мардж, шъукыддIәIә-пыI! Сигъусэ аукIыгуш! — пшъагъэм гъызэ жәжәхидзәгъ.

— Зэ, зэ, сипшъашъ, зылаж... Мары сә джыдәд! — лIым къызэриIокIи, ащ лыпытәу унэм илвәдәжыгъ. Ар шъузым шIоигъуаджәу кIэлъыгъумы-гъущтыгъ бәлахә горэ къы-щымышIыным пае имыIофым хәмыхәм зэрәнахышIур ри-Iозэ. Ащ ыIорэм лIыр пымы-лвәу ыкыоу къыгъәуштыгъэр игъусәу унэм къылвәтәи, пшъа-шъэм зыфиIорэм зәкIәри чы-гъэ, ау класэ хъугъэ. Зулхад-жэ псэ пымытыжыым фәдәу чIыгум теушхогъагъ. Хъугъэр ежыи ащ дәжә дәдәм къы-гурылуагъәп. Къэзыуцухагъә-хәу къезаощтыгъэхәм ащыщ ыкIыбкIэ къакIуи, шъәжыер ыпчә къыхисагъ; папцIәу ыпкышъол зыгорә къызэрә-нәсыгъэр ащ къышIагъ, ау пIыыр-стырәу зыхәтәм илыуэ шIагъоу къыхигъәштыгъәп.

ТәкIу зытешIэм, лыи башъу кIәчтыгъэм онтәгъоу зәхигъэ-фагъ.

— Зулхаджэ, Зулхаджэ! — Марианнэ зымышIәжъэу еджә-щтыгъ, ау кIалэр бзәмыIугъ. ТелефонымкIэ псынкIәу теохи, «IэпыIэгъу псынкIәм» сымә-джәщым нигъэсыгъ, ежъ пшъа-шъәри ащ игъусагъ. Зулхад-жэ кIаләхи, палатәм зыра-хъэм, узәплъын хәлмыжыгъ-гәп ышъхыи ынәгуи уIагъә-хэр ателыгъэх. Лъэу тегъу-хәагъэм ынәгу зәхыуигъә-шыкIыжынкIәу шытыгъәп. «Е си Тхьэ закъу! О гукIэгъу къы-фәшI, икын о те!» — Ма-рианнэ гуIәу ыIупшIәхэм яц-къәжыштыгъэ.

Марианнэ хирургым елвәIуи,

ГУГЪЭМ ИЮТЭЖЫПИ

Рассказ

фәпIырынкIәу сымәджәщым къыдычIәнагъ...

...Унагъом исхәм апәу Дә-хәшә пкIыхәпIә гузәжыгъоу ынә кIәкIыштыгъэм ерагъәу къыхәкIыжыи, къәлвәтәгъ, рәхәтыжыи шIоигъоу пIәгум зыщызәпыригъази шъхәаеIә, гупшысә жъугъэр къызы-шъхәрәом, чыер теужыи, ащ нахыбәрә шылыжынкIә фәмыеу, пчәдыжъ сәбахыым къыдәтәджыгъ. Унә кIоцIыр джыри шIункIәу, дәпкыимә, унә пIәчIәмә зарифызылIәу зигъәбыллыштыгъэ.

Макыи-лвәкыи тыди къы-щыIуштыгъәп, хъэхәм ячъе-пIәшIоу дунаир рәхәтыгъ. ЕтIанә ежъ Дәхәшә къежәщты-гъэхәм фәдәу, нәфшъәгъо ата-къәм пчәдыжыр зәкIәшәу, зәпәджәжъхәу рагъәжыгъ. Дә-хәшә пытым къычIәкIи, осты-гъэр хигъәнагъ, амдзә ышти, нә-мазыр зешIыхәм, нәмазлы-къым къытемыкIыжыкIә, къыб-ләм ынәгу зэрәгъәзәгъәу, джыри зә къыпчыгъ:

— Ахъузи билахыи минәл шәйтIани рәджым, бисмила-хыи рахъмани рахым — тыдә шыIә хәтырә сабыи унәшIу къыщыпфәнкIә о сыолвәIу, си Алахъэу зыкIуачIә ины; Оры, зауи машIуи ахэр щызыухъу-мәнхә зылгәкIыштыр. Амин! — ыIәхэр къыIәтхи, Iәгухэр ынәпашъо ригъәчъагъәх. ЕтIанә пыщылъ Iофхэр зәтезэрәгоу ышъхә къызеохәм, ублапIәу фәхъуштым еусәу, зиплхы-хәагъ. Илвәжъ джыри къэмы-тәдджыжыгъәу, рәхәт дәдәу чыепырхыым кIәпшәу мә-чъе. Дәхәшә хәалыгъу хә-кушәр мы пчәдыжъ ыгъәжъэ-щтыгъи, жыи хәазырэу къыкIә-тәдјагъ, пхәэри къызәпиупкIи, хәакур зәригәплъынәу машIор ришIыхәагъ.

«Тәдјәпсыр — дэгъу, лъәтә-ныр къымыкIыгъагъоти» — зәриложыгъэ, лъәтәншIалвәу пчыхәм ыгъәхәазырыгъэм псынкIәу екIуалIи, техонхэр

тырихыгъәх, ежъ зәриIоу тә-джыгъэмә еплыгъ: лъәтәныр къыпшIәпшIыкIәу къыкIышты-гъэ, тхәацум ипшәжыгъо дәдә хъугъагъэ. Пшәрыхәным Дә-хәшә фәIәзәти, зи римыгъаIоу ыгъәтәмәми, тхәацур зәхыгъ, хәазырэу шыт гъоф бгъузә ку-ухәм аригъәкIугъ; машIор упә-бжыагъәу игъо зәхъум, гъофхәр хәакум ригъәуцагъәх. «Къа-ләм дәсәмә сид якъәбар шъу-Iуа?» — къорыпфәи пхәорәлвә-фи ыпсә ахәтIагъәу, ыгу афи-гошәу зәрегъафәх, къызәпи-чыхыгъәу унагъо пәпчә гукIә нәсы, игугъә-гумәкI чәщырә пкIыхәлвәгъу фәхъужыи.

Дәхәшә шъабәу теуцоу, хә-кIошъыкIәу къыпшIошIыи, зыфәжырэр фәкылауә зәшIуе-

хә Iаер сынәгу зыкIәкIым, шIу зэрәшымыIәр... — Дәхә-шә къәгъыгъ, ынәхэр нәпсым зәлвәкIуи, къызәкIәшIәта-гъәх.

— Шәлихыи къәбар гомы-Iур зызәхыгъэм игугъу хәтәу джәхәшәгоур рикIуыкIәз, тугъ-ныр зыIуимыхәу.

— А лIыжъ, Тхьэр осәгъә-лвәIу: земыгъәукIыхәу, елбә-тәу къаләм нәс, къәбары зы-фәдәр о нахъ къызәхәпфын, шIәхәу къәгъәзәжъ...

Шәлихыи гумәкIыгъом зә-ридзәжъзә къаләмрә къуаджәм-рә азыфагу илвә гъогууанәр зә-пичи, сымәдәжәщым нәсыгъ. КъызыфәкIуагъэр зарәIом, Зул-хәаджә зәрылвә палатәр къы-раIуагъ, дежурнә хирургыри

ШӘУДЖӘН Байзәт

къыпәгъокIи, уIәгъэ хылытәхэр зәрылвәым ришәагъ.

Зулхәаджә тыр къызы-шъхәшәуцом, ынапIәхэр къы-лвәтхи, къеплхыгъ, къызәри-шIәжыгъэр мыгъуащәу тIә-кIуи ыIупшIәхэр къәхъублә-благъәх. Ау къәгушIән ылвә-кIыгъәп, пшъыгъәу ынапIәхэр зәтырипложыгъәх. Ащ ышъхә зәбләдзыгъәу бинтхәмкIә зә-кIәпхыхәгъагъ, ынәпкә-пәп-кыхәм, утынхәм ялвәужәу, хәапIә-шәпIәу уIагъәхәр ате-лыгъәх. А шәбәж хылытәхәм ямыллытыгъәу ыкыо ипсауны-гъәкIә шынагъо зэрәшымыIәр хирургым къызырәIом, Хә-ләшәтә лIыжыр къәгушIошъы-гъәу чыIәм къыгъәзәжыгъ...

Мафәм инәфылвә дахә къы-зәришәтәу, гугъәпIә-IәшIур ыгу-шъхә телвәу Сусаеко Саи-дә яшагу къыдәкIыгъ, пIызыу Зулхәаджә икыәмыкIуакIә шIо-мытәрәзәу зеплхыхә, гумә-кIым зәлвәрагъәубытәу, гу-пшысәу къышъхәрыохәрәм гур къафызы. «Бәу къаләр пшәшәтә дәхәбәм рыбай, нә-мыкIым зыгорәкIә дехъыхымә шIә?» — чыIә-чыIәу ыгу къәлвәдә, ау етIани: «Зыщыл, пшъашъ» ыIорәм фәдәу, зыго-рәм игушIәхэр зәхихәу къы-шIошIы. Джауштәу мафәхәр, мазәхәр къызәкIәлвәкIо.

ГугъәпIә IәшIур Саидә шъә-фәу зыдылгымыи, уахәтәу бләкIырәм хигъәгушIысыхәу, къыфырикыоу ыгукIә ехъырә-хышә, апәрә мафәхәм афәмы-дәу, ичәщи имафи нахъ кIыхә хъугъәхәу къышъәхәу. Пчыхә-рә Саидә изакъоп: нәшх-гушх сәмәркәзур аIуIәу Баджәкыо Хысә икуп зыкыфырагъәхы. Ары, Хысә уеплхынкIә кIәлә гохә, Iуш, инженер, ау тхә-гәпшIыгъә-ерышыгъэр зэрә-хәлвәр гуащәрәп. Зыфәе пәтә-ури фызәшIокIын ылвәкIынәу къыпшIуегәшIы. Адә еплы-ба, зыкыуиубытәнәу, фәуцәләу хәшә-нашә фәхъугъәхәри къы-кыокIыгъәх.

Зы пчыхә ШәузекоIомә япхәу Мерәмәу Баджәкыомә апышIыхәагъэр, шыбжыи лагъә ылыгъәу мәл-чәмхәм якъыдәхәажыгъом Сусае-кыомә адәжъ къылулвәрәзәгъ. Саидә янә шыуан-хәакъу-шыкыумә ахәсәу мәлвәкIәти, шIәхәу ар къылытәгъу, къыфә-кIәшIыгъаеу: «КъаIо, Мерәм, къаIо, еблагъ. Умышын, хә-ябги тIәIәтә», — ыIозә, фәнә-гуиыхыгъәу пәгъокIыгъ. Адәрәи Iупә-бзәпәу, жабзәм фәсәнау-щәу, шъорышIыгъә-кIәшIыгъоу къыбгъодәхәагъ.

— Сид шъуикъәбары, Щә-риф, шъупсауба?

— Тыпсау дәд, Мерәм, шъо-ри шъупсаухәм...

Джауштәу шъузитIум ра-гъажыи, зэрәгъэгущыIәзә, кIәлә къәшән-дәкIонми нәзәрәгъә-сыгъәх. Мерәм ащ ежәщтыгъ пIонәу, ынәхэр зәкIәм къәлы-дыгъәх. Хәакошым дәуцагъәу къаджәзә, гушIәр къызәтри-такъоу къәлуатә:

— Арыба сә Iорәр: ушIо-былымынәу, пIорәр къыбдиIо-нәу, шIу уилвәгъунәу шъхә-гъусәгъу бгъотымә нахышIу. УныбжыкIә зыхыкIә узы-гъәтхәшәтIыри узыгъәлIәшты-ри къәшIәгъуай. Ар къәсәз-гъаIорәр, мары ори уипшъа-шә идәкIогу... Деләм уемы-упчIәу икыәбар къылуIуатә зәраIоу, тәри ти Хысә шыс-джыри... Тызажәрәр бәшIа-гъәу нысә, нысә цыкIу къыт-фишәнәу, тыфәджәгунәу, тыфә-чәчәнәу... Къышәни ащ ымы-гъоткIә арәп, чылә къәбарәп ыкIи, ау кIо мыдә къәгъәжъ-гъәх хъугъәшә, къәсәIо нах-кIә. ГушIылахәм, Тхьә Iәлон, ыжә къыдәмызәу мы чылә коим къыдәчәнәуи пшәшәтә Iаджи къыкIын. Ау ежъ кIәлә мыгъор, ләшәу хәпIыыхәшә. КIо ар бгъәшIәгъунәу шытәп, кIәлә къабзәба, кIәлә еджа-гъәба!..

Мерәм ышъхә къыукошы-гъәу шъәфәу къәлушъашъә:

— Хысә Саидә фаеу зәхә-хыгъ, кIаләмә къаIәIуыкIы-гъәу... Бләгъә пәтәури зәфәдәп, Щәриф, узхәхәштыри узхә-кIыштыри пшIән фае, шыIа-кIәм Iаджи къырәкIо...

Мерәм «шъхәалы» къыре-щкIы, къәлуатә къәбары къы-зәригъафәу. Щәрифә зымыгъә-сысәу ащ кIәдәIуыкIы, зәхихы-рә гушIәхәм зыгорәуштыгъу къаухыжыи, аркәнәу ыпшә зыкырашIә, ыпхәу насыпәу фәхъуштым фәхъуапсәу, Хысә идунә шыIаIә гушIоу ар хә-пIыыхә. «Къыфаемә — дә-рәкIу» — ыпхәу ишIыIәныгъә ащ рипхы шIоигъоу, зә шъхә-ем кәIо, ау Саидә ыIошты-шIәштыр ымышIәу, зызәты-риIажәу хәгъәгушIысыхә.

Мерәм ащ ыужы имыхәбзә-гъахәу СусаекоIомә адәжъ зы-Iо-зышә зыкырыгъәхыгъ, тхәащәт укIыгъә зыдылгыгъу Щәрифә игуащә игъусәу Ца-цыу дәжъ къаIуи шысыгъ.

Саидә урокәу ытыштыхәм яплан зәхигъәуцоу иунә зәIы-хыгъә цыкIу исәу тхәштыгъә янә пчъэр къылуныи къызехәм. Ар зыгорәм зэрәфаер, зыгорә къызәриIоштыр пшIәнәу къе-пIыгъ.

— А Саид, сыоупчыи шIои-гъу, — къыригъәжыагъ Щәри-фә ылушъабәу, гъәшIобзә ма-къәкIә.

(Джыри къыкIәлвәкIошты).

ЛЪЭПКЪ ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

ШыкӀэпщынэр жьы хьурэн

Лъэпкъ музыкальнэ Iэмэ-псымэхэмкӀэ орэдышӀохэр кьегъэлогъэнхэмкӀэ Адыгэ Республикэм фестивалъ-зэнэкьокъоу шыкӀуагъэм КӀыкӀ Хьазрэт хэлэжьагъ. ШыкӀэпщынэм ибзэпсхэр зэригъэжъынчыгъэхэм зэхэщакӀомэ уасэ фаши, щытхьу тхылъ фагъэшъошагъ.

ШыкӀэпщынэр ижьыр адыгэмэ зэхыхьэхэм, хьакӀэщхэм ащагъэфедэщтыгъ. Фольклорым лъапсэу илэр бгъэбэгъонэу уфамэ, шыкӀэпщынэр тимузыкальнэ искусствэ лъэшэу ищыкӀагъ. Тиансамблэ цӀэрылӀохэу «Налмэ-сымрэ» «Ислъамыемрэ» шыкӀэпщынэр яоркестрэхэм ащагъэжъынчы.

КӀыкӀ Хьазрэт «Ислъамыем» хэтыгъ, ансамблэм лъэпкъ орэдышӀохэр кышчыригъаӀоштыгъэх. Икьуаджэу Нэшъукъуае щыпсэунэу кӀалэм зегъэзжыым шыкӀэпщынэр зыщигъэгъушпагъэп. Хэгъэгу зошхом Теклоньгъэр кызыщыдаыхьгъэр ильэс

65-рә зэрэхьурэм фэгъэхьыгъэ зэнэкьокъум КӀыкӀ Хьазрэт адыгэ къэщӀо мэкъамэхэр шыкӀэпщынэмкӀэ кышчыригъаӀуагъэх. Ифэшъуашэу щытхьур фа-луагъ.

Абыдэ Артуррэ Тхьагъэпсэу Байзэтрэ зэгъусэхэу фестивалым хэлэжьагъэх. Адыгэ кӀалэ кыкӀыгъэ кӀалэхэм гур зыфашэ. А. Абыдэр ансамблэ «Жъыум» хэт, лъэпкъ шӀэжыым епхыгъэ зэхыхьэхэм, библиотекэхэм ащыкӀорэ зӀукӀэхэм бэрэ ащытэ-лъэгъу. Фестивалым хагъэунэ-фыкӀыр чыплэр Абыдэ Артуррэ Тхьагъэпсэу Байзэтрэ кышчы-дахыгъ.

Тхьагъэпсэу Байзэтрэ Абыдэ Артуррэ.

Спортым щыцӀэрылӀохэр

Щытхьур кытфэзыхьырэмэ ащыщ

КӀымэфэ Олимпиадэ джэгунхэу Ванкувер шыкӀуагъэмэ Мыекъуапэ щапӀугъэ Елена Дорони́нар ахэлэ-жьагъ, Урысыем бобслеймкӀэ ихэшыпыкӀыгъэ коман-дэ хэтэу я 9-рә чыплэр кыдыхыгъ. Адыгэ кӀэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкӀэ иинсти-тут Е. Дорони́нам кыухыгъ, педагогикэ шӀэныгъэ-хэмкӀэ кандидат, спортымкӀэ дунэе класс зилэ мастер, Адыгэ Республикэм атлетикэ псынӀкӀэмкӀэ ирекорд-ыгъэуцугъ. Адыгеим ищытхьу спортышхом щызы-лӀэтырэ Елена Дорони́нар янэ-ятэхэм адэжъ кызыэкӀом Мыекъуапэ тыщылуагъ.

щтэу Интернетым кыратхэ-гъагъ. ТхьамэфитӀу къэнагъэу УФ-м итренерхэм Канадэ сызэр-кӀоштыр кысаӀуагъэми, сы-мыгумэкӀыштыгъэу слъытэрэп. Канадэ сыщылэу мэфитӀу кы-зэнэм зэнэкьокъухэм сахэлэ-жьэщтэу сагъэгугъагъ.

— **Бобслеир спорт лъэпкъ кызыррыкӀон. Теклоньгъэ кы-дӀхыным пае анахэу кыхэб-гъэщын фаер кытаӀоба.**

— НэбгыритӀу тэхушъ, ты-зэгурылӀон фае. Бобым изытет мэхъэнэ ин иӀ. Бобыр фыхахы-гъэ гъогум псынӀкӀу кырыкӀо-ным фэшӀ апэрэ нэгъэупӀэпӀэ-гъухэм зэрэфыжьэрэм, зэрэб-гъэӀорышлӀэрэм ямэхъанэ зыкье-лӀэты.

— **Бобыр Елена Дорони́нам рефыжъэ, Анастасия Скулки-нар пилотэу игъус...**

Еленэ мэхъы. Бобыр нэбгыри-тӀуми зэрагъэӀорышлӀэрэ, зэнэ-кьокъумэ зафагъэхъазырзэ пэ-рыохъоу кызыранэкӀыхэрэм кы-тегушылӀэ. Тхьаурыхэрэп, спорт лъэпкъэу кыыхыгъэм ишӀэф-хэр кызыпкырыхых.

— Бобыр епфыжьэу уитӀыс-хьэмэ пилотым угурылӀоныр лӀэшӀэхп. ТыздэгъушылӀэнэ игъо-тифэрэпышъ, автоматикэм фэдэу хэти ипшӀэрылӀыгъэ егъэцӀкӀэ.

Я 9-рә чыплэр дэя?

— **Олимпиадэм я 9-рә чы-плэр кызыррэщыдӀыгъухыгъэр гъэхъагъэкӀэ шъуфатлыгъэ. Ме-дальхэм шъуафӀэбӀнӀным шъу-фӀхъазырыгъа?**

— Техникэу бгъэфедэрэм мэ-

хьэнэ ин дэдэ иӀ. Бобэу тэ ты-зэрысыгъэмкӀэ медаль къэтхьын тымылгъэкӀыштыгъэу зылытэ-рэмэ адесэгъаштэ. Олимпиадэм угукӀэ, ушӀлӀныгъэкӀэ уфӀхъазы-рыми, узышӀокӀын умылгъэкӀыштыгъэу пэрыохъухэм уаӀокӀэ. Ахэр тэ кытӀэлытыгъэхэп, спортымкӀэ пашэу тилэмэ уиупчӀэ афӀэбгъэ-зэныр нахьышӀу.

— **БобымкӀэ тӀогъогъогъо нӀпкыым шъукъехыгъ. Апэрэ уплӀэкӀуным я 16-рә чыплэм шъушылӀагъ.**

— ЯтӀонэрэ уплӀэкӀунэу тилӀагъэр нахьышӀоу дгъэцӀкӀагъэ. Зы секундэп кызырӀетекӀуагъэ-хэр. Арышъ, тапэ итыгъэхэм зэ-рӀтӀуахыгъэр секундэм ипшӀлӀ-нэ пчъагъ.

— **Зэнэкьокъухэм зафӀэжъу-гъэхъазырыныр кышӀохъы-лӀэкӀа?**

— БобымкӀэ къэчӀапӀэхэр зи-лӀэхэр бэ хъухэрэп. Москва хэ-кур, Прибалтикэр, Германиер, США-р, Канадэр...

— **Спортым узыхэтыр бэ-шӀагъэ. Кыныгъоу кызыбнӀ-кӀыгъэмэ уафӀызплӀэкӀыжъа?**

— 2009 — 2010-рә ильӀсхэр сэркӀэ анахъ кыныгъэх. Спор-тым сыхэкӀыжыным сынагъэ-сэуи уахътэ кысӀкӀугъ. Олим-пиадэм хэлэжьэщтыр кызырӀэ-хахырэ шӀыкӀэм уимыгъэразэу чыплӀэ узыфӀкӀэ узылгъыхурэ джэуапыр кыгъотыгъошӀоп.

ПшӀэшӀэгъухэр, нӀлуасэхэр

— **Москва уцӀпсэуми, Адыгеир пцӀыгъуншӀэрэп. Хэта анахэу бгъэныбдӀжэгурэр?**

— Мыекъуапэ ия 5-рә гурыт еджапӀэ къэсыухыгъ. Тренерэу Наталья Кондратенкэр сипашэу атлетикэ псынӀкӀэм зыфӀэгъасэ-щтыгъ. Лъэшэу ащ сыфӀэраз. КысӀушӀыйзэ гъогу тэрэз сыты-рищӀэ шӀоигъуагъ. Москва ныб-джэгушӀлоу щысӀлэмэ ащыпщых ЦуамыкӀо Бэлэ, НэшӀлӀэкъуй Мэдинэ. Тызэгъусэу концертхэм тӀаплъы, къэбархэр кызыфӀэтэ-луатэх.

— **Уянэ-уятэхэр спортым зэрӀэжӀагъэхэм ишӀуагъэ кыо-кӀа? Уятэу Анатолий шӀэны-гъэхэмкӀэ доктор, профессор. Уянэу Наталье шӀэныгъэхэм-кӀэ кандидат.**

— СикӀлӀэегъаджӀэхэуи ахэр сӀлытэ, сиупчӀэжьэгъух. Агу кысӀэгъоуи кыхэкӀышъ, сызэ-рзекӀоштыр шыкӀлэр сэр-сэрэу кыыхэхын фаеуи мэхъу.

— **2014-рэилӀэсым Олим-пиадэ джэгунхэу Шъагъэ щы-кӀоштымэ уахӀлӀэжъэнэу зыо-гъэхъазыра?**

— АщкӀэ кыысӀоштыр сӀлӀэ-рэп. Олимпиадэм изэхэщакӀомэ сахэтынэу сыфай. ЕджапӀо ащ пае сыкӀонкӀи пшӀлӀэхэщтӀэп.

— **Елена, Москва зыщыб-гъэзӀэжыщыт мафӀэр къэсыгъ. Угъогу утэхъажыныр кыо-хылӀэкӀа?**

— Уилахылхэр къэбгъэнэн-хэшъ, гъогу чыжъэ утэхъажы-ныр сыдигъокӀи кыин. Москва Адыгеир шамышӀлэу сӀорӀэп. Ти-спортсменхэр, культурэм иӀофы-шӀлӀэхэр кызыкӀлохэкӀэ тимэфӀэ-кӀым фӀэд.

— **Гъогумаф. УигъухӀлы-шӀлӀхэр кыбдӀхъунхэу нфӀсӀло.**

— Тхьауегъэпсэу.

СурӀэтым итыр: Олимпиадэ джэгунхэм ахэлэжьэгъэ Елена Дорони́нар.

НӀкӀубгъом итхэр
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТӀЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КыдзыгъэкӀырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ IофхэмкӀэ,
IӀкӀыб кӀэралхэм
ащыпсэурэ тилӀэп-
кыгъэхэм адырӀлэ
зӀпхыныгъэхэмкӀэ
ыкӀи къэбар жъу-
гъэм намалхэмкӀэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шхьалӀэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зидэшылӀэр:
385000,
кӀ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьалӀэм
иапӀэрэ:
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшӀӀэдӀкӀыжъ зы-
хырэ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын IофхэмкӀэ,
телерадиокеӀэтын-
хэмкӀэ ыкӀи зӀлы-
IӀсыкӀэ амалхэмкӀэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплӀэ гъӀоры-
шӀанӀ, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыыхиу-
тыхэрэм мышып-
кыагъэу кыахафӀ-
хэрэмкӀэ къэзыт-
хыгъэхэм пшӀӀэд-
кӀыжъ ахы. Кы-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым шылажӀэхэр-
рэмрэ яеплӀыкӀэ
зэтемыфӀэн ылгъ-
кӀышты. Гъэзет-
еджӀэхэм кыит-
фагъэхьырэ тхы-
гъэхэр зэхатфы-
хэрӀэп ыкӀи къэ-
зытхыгъэхэм
аӀӀкӀдӀгъэхъа-
жыыхэрӀэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кӀ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
6411
Индексхэр
52161
52162
Зак. 724

Хэутыным
узыкӀлӀтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкӀлӀтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00